

Rasspecifik Avelsstrategi för Tibetansk Spaniel

© Copyright 2009. Svensk Specialklubb för Tibetansk Spaniel.

Innehållsförteckning

Rasspecifik avelsstrategi för Tibetansk Spaniel	3
Målsättning.....	4
Nuvarande population – registreringsstatistik 1997-2008	4
PRA - Progressiv Retinal Atrofi	5
Arvsgång	5
Målsättning.....	5
PRA fall 1997-2008	5
PNP – progressiv nefropati eller renal dysplasi.....	6
Arvsgång	6
Målsättning.....	6
PNP fall 1997-2008	6
Navelbråck.....	7
Arvsgång	7
Målsättning.....	7
Exteriör och mentalitet	8
Revisionshistorik.....	9

Rasspecifik avelsstrategi för Tibetansk Spaniel

Svensk Specialklubb för Tibetansk Spaniel (SSTS) mål är att väcka intresse för och främja avel av sunda, mentalt och exteriört goda tibetansk spaniel samt att förvalta rasens specifika egenskaper och attribut enligt den av FCI stadfästa rasstandard för tibetansk spaniel.

Uppfödarnas val av avelsdjur ligger till grund för bevarandet av denna urgamla hundras. Ärftlig variation är en förutsättning för rasens fortlevnad. Aveln skall vara målinriktad och hållbar. Med hållbar menar SSTS att aveln inte skall leda till brister i hälsa, mentalitet eller exteriör eller att aveln skall frambringa extrema exteriöra avarter. Vidare är det ytterst viktigt att rasens genetiska variation bevaras.

Goda hundar anser SSTS vara typmässigt goda hundar. Typ är summan av alla de egenskaper som tillsammans utgör rasen tibetansk spaniel och som klart skiljer den från alla andra hundraser. Egenskaperna beskrivs tillsammans med helheten och bakgrunden i FCI:s rasstandard för tibetansk spaniel.

SSTS ansvarar tillsammans med Svenska Kennelklubben (SKK) för hundrasen tibetansk spaniel i Sverige.

Avel skall ske i överensstämmelse med den svenska djurskyddslagstiftningen och enligt SKK:s grundregler.

För att förvalta tibetansk spaniel som den friska och käcka orientaliska hundras den är, har SSTS utarbetat nedanstående riktlinjer som stöd för avelsarbetet.

SSTS skall

- Verka för en bred avelsbas
- Verka för genetisk variation
- Verka för en god hälsa som möjliggör ett långt liv
- Motverka exteriöra ytterligheter

Målsättning

SSTS känner idag inte till den effektiva populationen inom rasen och ej heller inavelsgraden. SSTS har för avsikt att göra en beskrivning av nuvarande situation och att skapa en långsiktig avelsplan.

Nuvarande population – registreringsstatistik 1997-2008

År	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Antal registreringar	266	317	309	330	307	344
Antal kullar	88	80	80	91	91	86
Snitt kullstorlek	4	3,3	4	3,4	3,6	3,6
Använda hanar	55	46	58	51	55	44

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antal registreringar	451	388	351	436	470	481
Antal kullar	92	109	96	114	121	120
Snitt kullstorlek	3,7	3,3	3,8	3,7	3,6	3,9
Använda hanar	43	56	64	58	77	69

PRA - Progressiv Retinal Atrofi

Är en ärftlig sjukdom som leder till blindhet. Båda ögonen angrips. Sjukdomen debuterar ofta med nattblindhet.

Arvsgång

Autosomalt recessiv

Detta innebär att båda föräldrarna till ett PRA fall kan vara friska anlagsbärare. Vid avel med 2 friska anlagsbärare finns det risk att 25 % får sjukdomen, 50 % blir friska anlagsbärare och 25 % är friska. Observera att dessa procentsatser är ett genomsnitt då man räknar i mycket stora populationer och är inte tillämpligt i mindre.

Målsättning

Minimering av antalet PRA fall inom rasen. På sikt hoppas SSTS att ett gentest kan utformas så att man med blodprov kan utröna vilka hundar som är anlagsbärare och därmed kunna eliminera PRA inom tibetansk spaniel.

Tibetansk spaniel ingår i SKK:s hälsoprogram avseende PRA. Detta innebär att ingen tibetansk spaniel får användas i avel om inte båda föräldrarna är ögonlysta av auktoriserad ögonveterinär inom 1 år vid parning. Inga föräldradjur eller helsyskon till PRA fall, PRA fall eller deras avkommor får användas i avel med tibetansk spaniel.

PRA fall 1997-2008

År	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Antal PRA fall	0	2	1	0	0	1

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antal PRA fall	0	1	2	2	2	1

PNP – progressiv nefropati eller renal dysplasi

Är en defekt där hunden föds med underutvecklade njurar. Ett antal nefroner, som är de minsta funktionella enheterna i en njure, når av någon okänd anledning inte full mognad. Detta leder till att njurarna inte får full kapacitet exempelvis vad gäller rening av kroppens avfallsprodukter eller produktion av hormonet erythroprotein, som är nödvändigt för bildandet av röda blodkroppar. Hur sjukdomen kommer att yttra sig eller hur länge hunden kommer att leva beror på hur underutvecklade njurarna är, vilket tycks variera mycket från individ till individ.

Arvsgång

Autosomalt recessiv

Detta innebär att båda föräldrarna till ett PNP fall kan vara friska anlagsbärare. Vid avel med 2 friska anlagsbärare finns det risk att 25 % får sjukdomen, 50 % blir friska anlagsbärare och 25 % är friska. Observera att dessa procentsatser är ett genomsnitt då man räknar i mycket stora populationer och är inte tillämpligt i mindre.

Målsättning

Att minimera PNP inom tibetansk spaniel.

För att kunna ställa en slutgiltig diagnos och därmed särskilja progressiv nefropati från andra njursjukdomar krävs mikroskopisk undersökning av njurvävnad så kallat njurbiopsi. I Sverige görs dessa undersökningar på histopatologiska laboratorium, exempelvis Biovet i Stockholm, patologiska avdelningen vid Sveriges lantbruksuniversitet eller Statens veterinärmedicinska anstalt i Uppsala.

Inga föräldradjur eller helsyskon till PNP fall skall användas i avel. För att få större kunskap om PNP är det viktigt att varje tibetansk spaniel som avlivas på grund av njursjukdom får njurarna obducerade och att en njurbiopsi blir gjord för att kunna fastställa om det rör sig om PNP eller någon annan njuråkomma. Resultatet av den utförda mikroskopiska undersökningen meddelas förutom till remitterande veterinär även till Astrid Hoppe vid Sveriges lantbruksuniversitet.

PNP fall 1997-2008

År	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Antal PNP fall	0	0	1	0	1	1

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antal PNP fall	1	1	0	0	0	1

Navelbråck

Små navelbråck är frekvent förekommande inom rasen och medför inget lidande.

Arvsgång

Arvsgången är inte klarlagd.

Målsättning

Minska frekvensen av navelbråck inom tibetansk spaniel. SSTS rekommenderar att ena föräldradjuret vid avel helst skall vara utan navelbråck. SSTS rekommenderar uppfödarna att inte avla på stora grava navelbråck helt i linje med SKK:s avelskommittés förslag.

Exteriör och mentalitet

Tibetansk spaniel är en urgammal hundras som finns och har funnits i de tibetanska munkarnas kloster i århundraden. Idag räknas Storbritannien som rasens hemland.

En tibetansk spaniel är en liten alert och pigg orientalisk hundras som i alla avseenden skall vara "lagom". Den passar lika bra i en pensionärsfamilj som i en barnfamilj. Rasen är robust och framåt.

Exteriört utmärks den av en lätt rektangulär kroppsform. Mankhöjden skall vara något lägre än kroppslängden mätt från manken till svansroten. Den skall idealt vara 10 tum (c:a 26 cm) hög och väga mellan 4 - 7 kg. Rörelserna skall vara fria, raska och parallella. Den har ett litet huvud som bärs upp av en måttligt kort, väl ansatt hals. En tibetansk spaniel skall ha måttliga vinklar och är på grund av detsamma en utmärkt klättrare. Pälsen skall följa kroppens kontur.

Temperamentet skall vara livligt. Tibetansk spaniel är en nyfiken och vaksam hundras. Den är ofta inte intresserad av främlingar. I den engelska standarden står det att den skall vara "aloof to strangers", avståndstagande gentemot främlingar.

En tibetansk spaniel är en kvick, elegant och mycket alert hund.

SSTS har haft officiella mätningar av rasen. Resultaten visar på en klar avvikelse uppåt. 78 % av hanarna låg på 26 - 28 cm, medan tikarna fanns mellan 25 - 27 cm. Allt tämligen jämt fördelat i samtliga åldersgrupper från 9 månader till över 7 år. Mankhöjden ligger lite över normalstorlek, men våra tibetanska spaniels skiljer sig enligt tillfrågade exteriördomare inte från övriga länders populationer.

SSTS anser att det är ytterst viktigt att förvalta alla rasens rastypiska attribut och inte förändra eller förädla den, varken exteriört eller mentalt. Vi ha ett mycket gammalt kynologiskt arv att förvalta. Rasen är sund. Mången tibetansk spaniel blir 13 - 14 år eller äldre. SSTS strävar efter att rasen skall förbli den lilla roliga, robusta hund den alltid varit, nämligen en hundras utan överdrifter och i alla avseende lagom.

Revisionshistorik

2004-10-12	SSTS fastslår RAS och lämnar in denna till Svenska Kennelklubben.
2006	Uppdaterad med resultat från den officiella mätningen som är gjord inom rasen.
2007	Statistik för nuvarande population, PRA och PNP fall uppdateras.
2008-04-07	Statistik för nuvarande population, PRA och PNP fall uppdateras.
2009-01-11	Layout omarbetad. "Rasanpassad avelsstrategi" ändrad till "Rasspecifik avelsstrategi" i enighet med benämning i protokoll efter "Svenska Kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001". Flyttat text rörande målsättning för PRA så att den står under rubriken "Målsättning" i stället för under "Arvsgång". Förtydligande informationen om arvsgången av PNP och ändrat så att även helsyskon tas bort från avel liksom föräldradjuren vid kända PNP fall.
2009-03-01	Statistik uppdaterad.
2009-05-04	Ändrat angående PRA fall så att även helsyskon innefattas av förbudet att användas vidare i avel.